

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS
SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL 2020 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS KAMPANIJOS
LAIKOTARPIU GEDIMINO LIPNEVIČIAUS TEIKTOS PARAMOS IR STRAIPSNIŲ
SAVAITRAŠTYJE „RADVILIŠKIO KRAŠTAS“**

2021 m. kovo 19 d. Nr. 3-55 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. liepos 3 d. Reklamos gaudyklėje gavo pranešimą (reg. Nr. 1-1598(7.9), kuriame nurodyta: *„kandidatui Gediminui Lipnevičiui priklausantis laikraštis nuolat publikuoja kandidatui palankią informaciją be politinės reklamos žymos, nenurodant, kad jis yra kandidatas. Dalyje publikacijų aprašoma kandidato dalinama materialinė parama, kas prilygsta rinkėjų papirkimui. Visi nuotraukose pateikti straipsniai publikuoti tame pačiame laikraščio numeryje“*. Kartu pateiktos 4 straipsnių nuotraukos iš 2020 m. birželio 25 – liepos 1 d. Nr. 26(299) savaitraščio „Radviliškio kraštas“. Vienas straipsnis iliustruotas Radviliškio rajono savivaldybės tarybos nario G. Lipnevičiaus nuotrauka.

2. 2020 m. liepos 8 d. VRK posėdžio metu nuspręsta pirmiau minėtą pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

3. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d. Gediminas Lipnevičius savarankišku politinės kampanijos dalyviu Radviliškio–Tytuvėnų rinkimų apygardoje Nr. 44 registruotas 2020 m. birželio 10 d. VRK komisijos nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S130.

4. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad politinė reklama – *valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendumuose arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

5. Įstatymo 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos (1 dalis). Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė (2 dalis).*

6. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, *prasidėjus politinei kampanijai, visos politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.*

7. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintos Rekomendacijos dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos), kuriose pateikiama VRK nuomonė, kas laikoma politine reklama.

8. Rekomendacijų 5 punkte numatyta, kad *įprastinio pobūdžio informacija nebūtų laikoma politine reklama, rekomenduojama nenaudoti rinkimų šūkių, rinkimų numerių, specialiai ir pabrėžtinai neišryškinti kandidato pavardės, nedėti jo nuotraukos į pirmą periodinio spaudos leidinio puslapį, grafiškai apipavidalinant vengti didelio formato kandidato atvaizdų, naudoti dalykinį, o ne agitacinį stilių, nedėti informacijos apie politiko asmenines ir kitas su jo veikla nesusijusias savybes, jo šeiminių gyvenimą, pomėgius, laisvalaikį.*

9. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*

10. To paties straipsnio 2 dalyje numatyta, kad *rinkėjų papirkimu nelaikomas spausdintos medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukų, kalendorių, atvirukų, lipdukų), pažymėtos politinės partijos, kandidatų sąrašo, kandidato ar asmens, numatomo kelti ar numatančio išsikelti kandidatū į Seimo narius, simbolika, neatlygintinas platinimas.*

11. VRK 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintų Metodinių rekomendacijų dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, 3 punkte numatyta, kad *rinkimų įstatymuose įtvirtintas draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.* 4 punkte numatyta, kad *dovanos ar kitoks atlyginimas apibrėžiamas kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai,*

turtinės teisės, paprastai mokami intelektualinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.).

12. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. kovo 5 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI3-961-484/2020 yra pažymėjęs, kad „dovanos ar kitoks materialus ir nematerialus atlygis, neatlygintinos paslaugos suteikimas rinkėjui rinkimų kampanijos metu besąlygiškai laikomas rinkėjo papirkimu. Kitoks įstatymo aiškinimas sudarytų sąlygas kandidatams <...> piktnaudžiauti esama situacija, nesilaikyti nustatyto draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis. Dovana, suteikta rinkėjui ar rinkimų teisę turinčiam asmeniui, prasidėjus politinei kampanijai, negali būti pateisinama šventėmis ar kitomis aplinkybėmis“.

13. Seimo rinkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų*.

14. Pranešime pateiktos savaitraščio „Radviliškio kraštas“ 2020 m. birželio 25 – liepos 1 d. straipsnių nuotraukos: „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Niauduvos gyventojams“, „Radviliškio rajono paramos centro labdara keliavo Ilguočių kaimo gyventojams“, „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Vadaktų kaimo gyventojams“, „Brangiai rekonstruojamame parke telkšos „myžalkė“. Dėl šių straipsnių 2020 m. liepos 14 d. VRK išsiuntė paklausimą G. Lipnevičiui (reg. Nr. 2-742(7.9), kuris pagal viešai skelbiamą informaciją yra VŠĮ Radviliškio rajono paramos centro¹, leidžiančio savaitraštį „Radviliškio kraštas“, vadovas ir Radviliškio krašto bendruomenės pirmininkas².

15. 2020 m. liepos 23 d. gautas G. Lipnevičiaus atsakymas (reg. Nr. 1-1864(7.9), kuriame nurodyta:

15.1. *„Nei iniciatyvos, nei užsakymo savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijai neteikiau. Nei straipsniai, nei padėkos su manimi nebuvo derinti. Straipsniai ruošti savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos“.*

15.2. Į klausimą, ar G. Lipnevičius yra labdaros rinkimo ir įteikimo Radviliškio rajono gyventojams iniciatorius, G. Lipnevičius atsakė: *„Taip, esu vienas iš iniciatorių, padedama žmonėms nuo 2014 metų. Tai yra tęstinis darbas. Rinkiminiu laikotarpiu nuo labdaros vežimo bei teikimo esu nusišalinęs. Labdarą organizuoja bei veža savanoriai. Labdara, pagalba yra teikiama kasdien, o žmonės kaimuose pasiekia 2-3 kartus per savaitę jau šešerius metus“.*

15.3. G. Lipnevičius teigė, kad jokių išlaidų, susijusių su labdaros rinkimu bei dalinimu, nepatyrė.

16. 2020 m. liepos 22 d. gautas savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos atsakymas (1-1863(7.9) į 2020 m. liepos 14 d. siųstą paklausimą (reg. Nr. 2-743(7.9), kuriame nurodoma, kad:

¹ <https://www.118.lt/imones/radviliskio-rajono-paramos-centras-vsi/8393869>

² <https://www.radviliskiokraštas.lt/radviliskio-krasto-bendruomenes-informacija/>

16.1. *„Jūsų minimi straipsniai nebuvo užsakyti, jie parengti redakcijos iniciatyva, informuojant gyventojus apie rajono aktualijas. Straipsnis „Brangiai rekonstruojamame parke telkšos „myžalkė“ buvo paruoštas gavus daugelio Radviliškio miesto gyventojų skundus dėl itin didelės tvenkinio aplinkos tvarkymo darbų kainos bei dumblo tvenkinyje, ančių išmatų pakrantėse. Su rinkimais ši aprašyta situacija neturi nieko bendra. Kiti jūsų minimi straipsniai dėl labdaros vežimo yra jau šešerius metus vykstanti „Radviliškio rajono paramos centro“ tęstinė veikla, prie kurios viešinimo prisideda savaitraštis „Radviliškio kraštas“.*

16.2. *„Straipsnius rengė savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija, turinys su Gediminu Lipnevičiumi nederintas. G. Lipnevičiaus buvo teirautasi dėl Eibariškių tvenkinio, kadangi jis yra Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narys, dalyvaujantis savivaldybės posėdžiuose ir turintis informacijos apie savivaldybės vykdomus projektus (...) tai ne užsakomieji straipsniai“.*

16.3. *Pabrėžiama, kad straipsniai apie labdaros dalijimą nebuvo pažymėti kaip politinė reklama, nes pateikta informacija apie įprastinę kandidato veiklą: „savaitraštyje „Radviliškio kraštas“ buvo publikuota daug straipsnių panašia tematika ir tikrai tai ne vienkartinis atvejis, o tęstinė veikla, besitęsianti eilę metų. Ruošiant straipsnius apie labdaros dalinimą, buvo kalbėta su kaimų žmonėmis, kurie pareiškė padėką „Radviliškio rajono paramos centro“ direktoriui G. Lipnevičiui. Su rinkimais tai neturi nieko bendra, kadangi labdara yra viena iš registruotų VŠĮ „Radviliškio rajono paramos centras“ veiklų, vykdoma nuo įstaigos veiklos pradžios, 2014-06-26 dienos“.*

16.4. *Į prašymą pateikti kiekvieno straipsnio galimas kainas, remiantis politinės reklamos įkainiais, atsakė: „kadangi straipsnių buvo išspausdinta daug ir visokių, politinės reklamos įkainiai yra deklaruoti VRK. Visa politinė reklama pažymima, kaip nurodyta VRK reikalavimuose“.*

17. *Tiriant pirmiau minėtą pranešimą, atkreiptas dėmesys į savaitraščio „Radviliškio kraštas“ interneto svetainėje 2020 m. birželio 22 d. publikuotą straipsnį „Ligoninės direktorius atsisakė priimti savaitraščio redakcijos dovaną darbuotojams“³ ir 2020 m. liepos 9 d. publikuotą straipsnį „Socialiniams darbuotojams ir klientams pagailėta laikraščiu“⁴. Straipsniuose rašoma apie 2 Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narių, Gedimino Lipnevičiaus ir Vilmos Aleknienės, iniciatyvą savo atlyginimą pervesti VŠĮ Radviliškio rajono paramos centrui, leidžiančiam savaitraštį „Radviliškio kraštas“, o „savaitraščio redakcijos kolektyvas vienbalsiai nusprendė gautas lėšas panaudoti dovanojant savaitraščio prenumeratas Radviliškio miesto ir rajono medikams bei socialiniams darbuotojams“.*

18. *2020 m. rugsėjo 29 d. VRK G. Lipnevičiui išsiuntė papildomą paklausimą (reg. Nr. 2-1401(7.9). 2020 m. spalio 5 d. gautas atsakymas (1-4196(7.9), kuriame nurodoma, kad:*

³ <https://www.radviliskiokraštas.lt/ligonines-direktorius-atsisake-priimti-savaitrascio-redakcijos-dovana-darbuotojams/>

⁴ <https://www.radviliskiokraštas.lt/socialiniams-darbuotojams-ir-klientams-pagaileta-laikrasciu/>

18.1. „Kavos popietės“ susitikimai jau vyksta daugiau nei trejus metus, kiekvieną savaitę. Tokių popiečių buvo apie du šimtus. Tai yra įprasta „Radviliškio krašto bendruomenės“ veikla. Bendruomenės namuose svečiavosi R. Karbauskis, N. Puteikis, G. Paluckas, V. Bakas, A. Gaidžiūnas, D. Kepenis, K. Mažeika, A. Juozaitis ir daugelis kitų politikų bei žymių visuomenės atstovų. Visi bendruomenės renginiai, susitikimai yra nemokami. Bendruomenės nariai nemoka svečiams ar vedėjams. Popiečių svečiai jokių individualių konsultacijų niekas niekam neteikia“.

18.2. Į klausimą, kiek vienetų savaitraščio „Radviliškio kraštas“ buvo padovanota Radviliškio poliklinikos ir UAB „MediCa klinika“ darbuotojams, G. Lipnevičius atsakė: „*laikraštį dovanojo „Radviliškio kraštas“ redakcijos kolektyvas, šiame sprendime aš nei dalyvavau, nei jo priiminėjau. Mano žiniomis, prenumerata buvo dovanota mėnesiui. Prenumeratos kaina - 2 eur.*“

18.3. G. Lipnevičius pabrėžė, kad „*kaip ir kiekvienais rinkiminiais metais, taip ir šiais, esu skundžiamas, todėl esu nusišalinęs nuo bendruomenės, Paramos centro sprendimų, veiklos kurie gali kelti abejonių dėl galimo įstatymo pažeidimo*“.

19. 2020 m. gruodžio 4 d. VRK išsiuntė papildomą paklausimą (reg. Nr. 2-2025(7.9) savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijai. Paklausime buvo pasiteirauta dėl dovanos Radviliškio poliklinikos ir UAB „MediCa klinika“ darbuotojams. 2021 m. sausio 7 d. gautas atsakymas (reg. Nr. 1-29(7.9), kuriame nurodoma, kad:

19.1. „*Radviliškio poliklinikos ir „MediCa“ darbuotojams vieną mėnesį buvo padovanota iki 120 vienetų (4 kartai (1mėn.) po iki 30 vnt., vnt. kaina- 0,39 Eur) laikraščių „Radviliškio kraštas“.* Kadangi buvo dovanojamas ne konkretus kiekis, o redakcijai atlikęs laikraščių likutis. Medikams laikraščio prenumerata buvo padovanota 2020 m. kovo mėnesį, esant karantinui “.

19.2. Pabrėžiama, kad „*savaitraščio „Radviliškio kraštas“ kaip dovanos įteikimas Radviliškio poliklinikos ir „MediCa“ darbuotojams, jei visi šie vienetai būtų perkami, būtų kainavę iš viso iki 46,80 eurų. Ši akcija buvo išimtinai redakcijos iniciatyva, prisijungiant prie Lietuvoje tuo metu vykusių iniciatyvų paremti medikus, atsiliepiant ir į viešus kvietimus. Kadangi redakcija neturi didelių finansinių išteklių, nuspręsta dovanai skirti savo produkciją – laikraščius*“.

20. Peržiūrėjus G. Lipnevičiaus „Facebook“ paskyroje skelbtus įrašus, nustatyta, kad pirmą kartą apie pagalbą medikams rašoma 2020 m. balandžio 21 d. publikuotame įrašė⁵, todėl siekiant nustatyti laikotarpį, kurio metu buvo dalijama savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratos dovana, kreiptasi į įstaigas, kurioms buvo pasiūlyta dovana.

20.1. 2021 m. kovo 3 d. kreiptasi į UAB „MediCA klinika“ su prašymu pateikti informaciją apie dalytus savaitraščio „Radviliškio kraštas“ numerius.

20.2. 2021 m. kovo 15 d. gautas UAB „MediCA klinika“ atsakymas (reg. Nr. 1-431(7.9), kuriame nurodyta, kad: „*nėra užfiksuota, kada su UAB „MediCA klinika“ (toliau –*

⁵ <https://www.facebook.com/gediminas.lipnevicius/posts/1408145029392058>

Klinika) Radviliškio padalinio darbuotojais susisiekė Gediminas Lipnevičius, kuris telefoninio pokalbio metu nurodė, kad Radviliškio verslininkų asociacijos vardu nori Klinikos Radviliškio padalinio darbuotojus pavaišinti saldumynais ir padovanoti savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratą 1 mėnesiui. Pokalbio metu, kaip nurodo darbuotojas bendravęs su Gediminu Lipnevičiumi, nebuvo kalbama apie tai, kiek bus dovanojama prenumeratų ar saldumynų. Pokalbis buvo trumpas, skambinęs asmuo prisistatė, nurodė ketinimą ir paklausė ar priims kolektyvui skirtus saldumynus, nuo Radviliškio verslininkų asociacijos, kaip padėką už darbą karantino metu. Darbuotojui neišreiškus nesutikimo, kitą dieną Gediminas Lipnevičius pristatė Klinikos Radviliškio padaliniiui padėklą bandelių ir laikraščių „Radviliškio kraštas“ (apie 10-15 vnt.). Vėliau laikraščiai į Klinikos Radviliškio padalinį buvo pristatyti dar 2 kartus (apie 10 vnt.). Gediminas Lipnevičius Klinikos darbuotojų neprašė pristatyto laikraščio teikti pacientams ar apie atliktus veiksmus paskelbti Klinikos internetiniame puslapyje ar Klinikos skelbimų lentoje“.

21. 2021 m. vasario 5 d. VRK išsiuntė paklausimus savaitraščio „Radviliškio kraštas“ interneto svetainėje publikuotuose straipsniuose „Ligoninės direktorius atsisakė priimti savaitraščio redakcijos dovaną darbuotojams“ ir „Socialiniams darbuotojams ir klientams pagailėta laikraščių“ minimiems asmenims, kurie atsisakė laikraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos siūlytos savaitraščio prenumeratos dovanos: VšĮ Radviliškio ligoninės direktoriui (reg. Nr. 2-114(7.9) ir Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro direktorei (reg. Nr. 2-113(7.9).

22. 2021 m. vasario 11 d. gautas VšĮ Radviliškio ligoninės direktoriaus atsakymas (reg. Nr. 1-236(7.9), kuriame nurodyta, kad:

22.1. „Pirmiausia (2020-04-29) į viešosios įstaigos Radviliškio ligoninės Direktorių elektroniniu laišku kreipėsi Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narys Gediminas Lipnevičius su pasiūlymu vieno mėnesio atlyginimą skirti medikams. Tame pačiame laiške buvo paminėta, kad savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija įstaigos darbuotojams siūlo vieno mėnesio „Radviliškio kraštas“ prenumeratą. Į šį pasiūlymą viešoji įstaiga Radviliškio ligoninė atsakė elektroniniu laišku 2020 m. gegužės 7 d.“

22.2. „2020 m. gegužės 6 d. į VšĮ Radviliškio ligoninės Direktorių elektroniniu laišku kreipėsi savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija su pasiūlymu dėl prenumeratos dovanos. Minėto savaitraščio prenumeratos siūlymas buvo skirtas vieno mėnesio laikotarpiui. Savaitraščio prenumeratos vienetų skaičių buvo paprašyta nustatyti viešajai įstaigai Radviliškio ligoninei“.

22.3. Pateikiamas VšĮ Radviliškio ligoninės direktoriaus susirašinėjimas el. laiškais su G. Lipnevičiumi, savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija dėl prenumeratos dovanos:

22.3.1. G. Lipnevičius el. laiške VšĮ Radviliškio ligoninės klausė, ar sutinka priimti dovaną iš redakcijos, kiek vienetų prenumeratos įstaigai reikia bei prašė atsakymą siųsti jo adresu.

22.3.2. Atkreiptinas dėmesys, kad ir G. Lipnevičius, ir savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija panašiai aprašė iniciatyvą „Nepartiniai Tarybos nariai organizavo ir pasiūlė visiems Tarybos nariams, merui, vicemerui, administracijos direktorei bei pavaduotojui solidariai

atsisakyti vieno mėnesio atlyginimo skiriant medikams. Kadangi daugelis Tarybos narių neprisidėjo prie šio pasiūlymo nepartiniai Tarybos nariai nusprendė skirti savo atlyginimus medikams“. Tik G. Lipnevičiaus laiške nurodyta, kad kelių mėnesių atlyginimas skirtas.

22.4. VŠĮ Radviliškio ligoninė G. Lipnevičiui atsakė nurodydama sąskaitą, į kurią galima pervesti paramą, o redakcijai atsakė, kad pati įstaiga negali priimti dovanos, negali tarpininkauti dėl dovanos įteikimo darbuotojams ir klientams, tačiau gali suteikti galimybę paskelbti skelbimą skelbimų lentoje, kad suinteresuoti asmenys patys galėtų kreiptis į redakciją.

23. 2021 m. vasario 12 d. gautas Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro direktorės atsakymas (reg. Nr. 1-242(7.9), kuriame nurodyta, kad:

23.1. *„2020-05-08 buvo gautas pasiūlymas-dovana elektroniniu paštu iš savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos (...). Pasiūlymą-dovaną pateikė savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redaktorė A. Jasilionienė (...). Atsižvelgiant į tai, kad tiksliai nėra aišku kas buvo prenumeratos dovanotojai Centras dėl pateikto pasiūlymo susistabdė, todėl nei laikotarpis, nei prenumeratos vienetų skaičius nebuvo svarstomas“.* Pateikiamas Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro direktorės susirašinėjimas el. laiškais su savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redaktore dėl prenumeratos dovanos.

24. 2020 m. gruodžio 7 d. VRK taip pat išsiuntė paklausimą (reg. Nr. 2-2039(7.9) Radviliškio krašto bendruomenei dėl kartu su G. Lipnevičiumi teiktos labdaros ir „Kavos popietės“ susitikimų. 2021 m. sausio 11 d. gautas atsakymas (reg. Nr. 1-64(7.9), kuriame nurodyta:

24.1. *„Labdaros rinkimo ir jos įteikimo Radviliškio rajono gyventojams iniciatoriai, mūsų žiniomis, yra „Radviliškio paramos centro“ savanoriai, visi Radviliškio rajono gyventojai. Labdaros rinkimą ir įteikimą Radviliškio rajono gyventojams organizuoja ne „Radviliškio krašto bendruomenė“, o „Radviliškio paramos centro“ savanoriai. Mūsų žiniomis, labdara rajono gyventojams įteikiama pagal poreikį bei rajono gyventojų prašymus. Karantino metu niekas neveikė (...) dėl labdaros poreikio į „Radviliškio paramos centrą“ kreipiasi savanoriai bei Radviliškio rajono gyventojai ir tada šių gyvenviečių gyventojams padovanojama labdara jei jos turima. Dėl labdaros teikimo jokių pirmumo kriterijų nėra, ji teikiama pagal poreikį (...) su labdaros rinkimu bei dalinimu jokių išlaidų nepatiriama, nes viskas daroma savanorių iniciatyva“.*

24.2. *„Labdaros gabenimą į gyvenvietes organizuoja „Radviliškio paramos centro“ savanoriai, radviliškiečiai. Savanoriai labdarą į gyvenvietes gabenasi savo transportu, tad jokių papildomų išlaidų nepatiriama“.*

24.3. *„Kavos popietės“ susitikimus gali ir organizuoja visi aktyvūs bendruomenės nariai. Kaip ir prieš kiekvienus rinkimus, pirmininkas rinkiminiu laikotarpiu visada nusišalina nuo bet kokios organizacinės veiklos“.*

24.4. *„Nuo 2020 m. balandžio 10 d. „Kavos popietės“ vykdavo kas antrą pirmadienį, kol nebuvo paskelbtas karantinas dėl Covid-19 pandemijos“.*

24.5. *„Visi susitikimai yra nemokami, nėra jokių mokesčių, nemokama nei vienam pranešėjui“.*

24.6. *„Patalpų, kuriose vyksta „Kavos popietės“, savininkas yra bendrovė „Ligelitas“, kuris neatlygintinai leidžia pasinaudoti bendruomenei savo patalpomis, iki dviejų valandų trukmės kas antrą savaitę kai jos neužimtos“.*

24.7. *„Savanoriai Radviliškio krašto bendruomenės nariai kaip ir kiti Radviliškio miesto gyventojai prisideda neatlygintinai prie Paramos centro veiklos“.*

Dėl savaitraščio „Radviliškio kraštas“ birželio 25 – liepos 1 d. straipsnių vertinimo politinės reklamos aspektu

25. Taigi, 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu po to, kai G. Lipnevičius buvo registruotas (2020 m. birželio 10 d.) politinės kampanijos dalyviu Radviliškio–Tytuvėnų rinkimų apygardoje Nr. 44, jo vadovaujamos VŠĮ Radviliškio rajono paramos centro leidžiamo savaitraščio „Radviliškio kraštas“ viename numeryje paskelbti 4 straipsniai, kuriuose minimas G. Lipnevičius.

26. Straipsnyje *„Brangiai rekonstruotame parke telkšos dumblina „myžalkė“?“.:*

26.1. Rašoma apie Eibariškių parko rekonstrukciją ir parke esantį užterštą tvenkinį, kritikuojama savivaldybės administracijos direktorė, meras ir kiti valdžios atstovai dėl netinkamo lėšų paskirstymo rekonstruojant parką ir gyventojų nuomonės nepaisymo.

26.2. Nurodoma, kad G. Lipnevičius sulaukė Radviliškio gyventojų skundų dėl tvenkinio: *„gavau daugelio gyventojų skundų dėl Eibariškių tvenkinio vandens, netinkamo maudytis. Keista, kad Eibariškių takeliams bei kitiems statiniams meras, kaip minėjo, įsisavino net apie 900 tūkstančių eurų ir neliko pinigų tvenkinio dumbliui išvalyti. Teikiau siūlymą Tarybai, merui, administracijai peržiūrėti šių bei kitų metų projektus ir numatyti lėšų Eibariškių tvenkinio dumblo bei pakrančių išvalymui. Manau, lėšų šiems darbams atlikti galima bus sutaupyti atsakingai vykdant kelio Sediūnai – Karčemos asfaltavimo darbų konkursą“, - Tarybos narys G.Lipnevičius trumpai pakomentavo savo teiktą siūlymą rajono valdžiai išvalyti Eibariškių tvenkinį nuo dumblo, kad radviliškietėiai ne tik galėtų grožėtis parku, bei ir saugiai išsimaudyti. Nors gyventojai skundžiasi, kad tvenkinio pakrantės nusėtos ančių išmatomis, tvenkinyje – dumblo iki kelių, taip pat patvirtinta, kad vanduo neatitinka higienos normų ir maudytis uždrausta, administracijos direktorė paklausta, ar imsis Tarybos nario siūlymo, nusprendė, kad leis lėšas specialistams, kurie turi patvirtinti, ar valyti dumblą, ar ne“.*

26.3. Pabaigoje užsimenama apie rinkimus: *„Beliėka tikėtis, kad greitai įvyks rinkimai ir į gyventojų išsakytas problemas bus reaguojama operatyviai, o ne per valdišką požiūrį. Ar Tarybos nario G. Lipnevičiaus siūlymas išvalyti tvenkinį bus išgirstas, parodys laikas“.*

26.4. Straipsnis iliustruotas G. Lipnevičiaus nuotrauka ir G. Lipnevičiaus 2020 m. birželio 16 d. rajono savivaldybės tarybai, merui ir Administracijos direktorei pateiktu pasiūlymo raštu.

27. Taigi nors straipsnyje G. Lipnevičius pristatomas kaip Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narys, tačiau taip pat formuojamas teigiamas jo įvaizdis. Straipsnis pabaigiamas sąsaja su rinkimais, kuriama asociacija, kad G. Lipnevičius, turėdamas įgaliojimus, gebėtų operatyviai spręsti gyventojų išsakytas problemas, tai yra straipsniu propaguojamas politinės kampanijos dalyvis, galimai siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, todėl straipsnis laikytinas politine reklama.

28. Straipsnyje **„Radviliškio rajono paramos centro labdara – Niauduvos gyventojams“** nurodyta: *„Praėjusią savaitę „Radviliškio rajono paramos centras“ pilnu automobiliu geradarių paaukotų rūbų ir avalyne aplankė Niauduvą. Labdaros atvežimu į Niauduvos gyvenvietę rūpinosi „Radviliškio krašto bendruomenės“ Niauduvos skyriaus vadovė Vilma Milašienė. Niauduvos gyventojai, kuriems parama yra labai reikalinga, nes prisideda prie jų kasdieninio gyvenimo gerinimo, dėkingi labdaros rinkimą organizuojančiam „Radviliškio rajono paramos centrui“, jo direktoriui Gediminui Lipnevičiui, savanoriams, atvežantiems rūbus ir avalynę į jų gyvenvietes bei atvežimą organizuojančioms aktyvioms bei rūpestingoms moterims. Už iniciatyvumą, bendruomeniškumą bei rūpestingumą „Radviliškio rajono paramos centro“ vadovas Gediminas Lipnevičius nuoširdžiai dėkoja „Radviliškio krašto bendruomenės“ Niauduvos skyriaus vadovei Vilmai Milašienei bei visiems, kurie neabejingi kitų negandoms, nepritekliui, aukoja tiek stambius technikos prietaisus, baldus, avalynę, drabužius, knygas ir kitus daiktus. „Radviliškio rajono paramos centras“ direktorius Gediminas Lipnevičius primena, jog visada yra pasiruošęs padėti kitiems bei skatina įsitraukti į labdarinę veiklą visus Radviliškio miesto ir rajono gyventojus. „Pagalvokite, jeigu kiekvienas padėtų kitam, kiek kartų pasaulis pasikeistų ir taptų geresnis gyventi ne tik tiems, kuriems pagalbos reikia, bet ir visiems mums,“ – teigė Paramos centro vadovas“.* Straipsnis iliustruotas Niauduvos gyventojų, kurie renkasi paaukottus rūbus ir avalynę, nuotrauka.

29. Straipsnyje **„Radviliškio rajono paramos centro labdara keliavo Ilguočių kaimo gyventojams“** nurodyta: *„Sunkiau besiverčiančios ar kaimuose gyvenančios šeimos dažnai pagalbos kreipiasi į VŠĮ „Radviliškio rajono paramos centrą“, prašydamos pagelbėti baldais, buitine technika, rūbais bei avalyne. (...) Birželio 19 dieną, labdara iš „Radviliškio rajono paramos centro“ keliavo į Ilguočių kaimą. Labdaros vežimu čia rūpinasi aktyvi „Radviliškio krašto bendruomenės“ Ilguočių skyriaus vadovė Valentina Navickienė. Už labdaros atvežimo organizavimą dėkingi visi gyventojai, kuriems parama rūbais ir avalyne yra stipri parama ir prisideda prie jų kasdienio gyvenimo gerovės. „Dėkojame Paramos centro direktoriui Gediminui Lipnevičiui, savanoriams, kurie jau daugelį metų prisideda prie Radviliškio krašto žmonių gerovės ir pasirūpina, kad dėvėti rūbai, avalynė, naudoti baldai bei buitine technika surastų naujus šeiminiukus. Jūsų nuoširdus darbas mums labai reikalingas“, - sakė aktyvios „Radviliškio krašto bendruomenės narė“.*

30. Straipsnyje „**Radviliškio rajono paramos centro labdara – Vadaktų kaimo gyventojams**“ nurodyta: „*Radviliškio rajono paramos centras*“ visada pasiruošęs ištiesti pagalbos ranką tiems Radviliškio miesto bei rajono gyventojams, kuriems reikalinga bet kokia pagalba. Kone kiekvieną savaitę į „*Radviliškio rajono paramos centrą*“ kreipiasi gyventojai, „*Radviliškio krašto bendruomenės*“ skyrių vadovai bei pavaduotojai su prašymu padėti gyventojams rūbais, avalyne, baldais ar veikiančia buitine technika. (...) Labdaros vežimu į gyvenvietę rūpinasi aktyvi, rūpestinga „*Radviliškio krašto bendruomenės*“ Vadaktų skyriaus vadovė Inga Miliauskienė. Už labdaros atvežimo organizavimą „*Radviliškio krašto bendruomenės*“ skyrių vadovei dėkingi visi gyventojai, kuriems parama rūbais ir avalyne yra stipri parama ir prisideda prie jų kasdienio gyvenimo gerovės. „*Ačiū visiems, kurie dalijasi nebereikalingais rūbais ir kitais daiktais su sunkiau besiverčiančiomis šeimomis*“, - visų tų, kuriems reikalinga parama, vardu dėkojo „*Radviliškio krašto bendruomenės*“ pirmininkas ir „*Radviliškio rajono paramos centro*“ direktorius Gediminas Lipnevičius. Vadovas taip pat nuoširdžiai dėkojo savanoriams, atvežantiems rūbus ir avalynę į jų gyvenvietes bei atvežimą suorganizavusiai „*Radviliškio krašto bendruomenės*“ Vadaktų skyriaus vadovei“.

31. Visų trijų 28, 29 ir 30 punktuose paminėtų straipsnių tekstas yra itin panašus. Nė vienas iš straipsnių nėra iliustruotas G. Lipnevičiaus nuotrauka, tačiau kiekviename straipsnyje yra dėkojama G. Lipnevičiui už labdaros rinkimo organizavimą ir įdedama citata su G. Lipnevičiaus padėka visiems, kurie pasidalijo nereikalingais daiktas. Straipsnyje „*Radviliškio rajono paramos centro labdara – Niauduvos gyventojams*“ kandidato vardas paminėtas net tris kartus. Nors pats G. Lipnevičius savo atsakyme (šios pažymos 15.2, 18.3 papunkčiai) nurodė, kad jis rinkimų laikotarpiu „*yra nusišalinęs <..> nuo labdaros vežimo bei teikimo*“ bei „*nuo bendruomenės, Paramos centro sprendimų, veiklos*“. Taigi, ne tik siekiama pateikti informaciją apie Radviliškio rajono paramos centro veiklą, bet ir formuojamas teigiamas kandidato įvaizdis, jis propaguojamas, tokiu būdu galimai siekiant paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, todėl šie straipsniai yra laikytini G. Lipnevičiaus politine reklama.

32. Visi 4 straipsniai nebuvo pažymėti pagal Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytas politinės reklamos žymėjimo nuostatas, t. y. nepažymėtas kaip politinė reklama ir nenurodyta, iš kokių lėšų jis buvo apmokėtas, todėl laikytini paslėpta politine reklama.

Dėl VšĮ Radviliškio rajono paramos centro vykdomos veiklos vertinimo rinkėjų papirkimo požiūriu

33. Paskelbus rinkimų datą, prasideda politinė kampanija (2020 m spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d.), kurios metu įsigalioja draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją balsuoti už vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, ar turint tikslą kitaip paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais.

34. VŠĮ Radviliškio rajono paramos centras veikia 6 metus. VŠĮ Radviliškio rajono paramos centras dažnai dalijo labdarą ir prieš 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpį. Patikrinus savaitraščio „Radviliškio krašto“ internetinį puslapį, nustatyta, kad savaitraščio internetinėje svetainėje Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu nebuvo publikuoti (arba buvo pašalinti) straipsniai apie teiktą paramą, tačiau 2018 metais nuolat buvo skelbiami straipsniai apie VŠĮ Radviliškio rajono paramos centro dalijamą labdarą.

35. Nors atsakyme į VRK paklausimą G. Lipnevičius teigė, kad politinės kampanijos laikotarpiu nusišalino nuo VŠĮ Radviliškio rajono paramos centro veiklos, tačiau savaitraštyje „Radviliškio kraštas“ politinės kampanijos laikotarpiu publikuotuose straipsniuose apie labdaros teikimą itin didelis dėmesys teikiamas kandidato įsitraukimui vykdant šią veiklą ir pabrėžiama gyventojų padėka G. Lipnevičiui. Tokiu būdu labdaros teikimas ją gavusiems asmenims pirmiausia siejamas su organizatoriumi G. Lipnevičiumi, o ne ją tiesiogiai įteikusiais asmenimis ir (ar) organizacija, t. y. VŠĮ Radviliškio rajono paramos centru, jo darbuotojais ir (ar) savanoriais. Nors nėra duomenų, kad kandidatas pats būtų dalijęs labdarą Radviliškio–Tytuvėnų rinkimų apygardos rinkėjams, tačiau būtent politinės kampanijos laikotarpiu savaitraščio „Radviliškio kraštas“, kuris priklauso G. Lipnevičiui, redakcija publikavo laikraštyje straipsnius apie kandidatą kaip labdaros įteikimo iniciatorių, nurodant jo aktyvų dalyvavimą organizuojant labdaros įteikimą. Taigi, rinkėjai netiesiogiai dovanomis buvo skatinami balsuoti už G. Lipnevičių, todėl straipsniuose minimas labdaros įteikimas laikytinas G. Lipnevičiaus rinkėjų papirkimu.

Dėl savaitraščių „Radviliškio kraštas“ prenumeratos dovanojimo medicinos įstaigoms

36. Atlikdama tyrimą VRK atkreipė dėmesį į tai, kad politinės kampanijos metu buvo publikuoti straipsniai apie savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratos dovanojimą Radviliškio poliklinikos, UAB „MediCa klinika“ darbuotojams bei apie šios dovanos atsisakiusių įstaigų vadovus: VŠĮ Radviliškio ligoninės direktorių ir Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro direktorę.

37. Savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija atsakyme nurodė, kad savaitraščio prenumerata dovanota kovo mėnesį, t. y. prieš politinės kampanijos laikotarpį. Tačiau savaitraščio „Radviliškio krašto“ interneto svetainėje pirmas straipsnis apie savaitraščio prenumeratos dovanojimą paskelbtas tik 2020 m. gegužės 21 d.⁶ Tą pačią dieną G. Lipnevičius asmeninėje „Facebook“ paskyroje pasidalijo įrašu⁷ apie inicijuojamą paramos medikams akciją. Remiantis VŠĮ Radviliškio ligoninės ir Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centro direktorių atsakymais, kuriuose nurodoma, jog redakcija jiems pateikė prenumeratos dovanos pasiūlymą

⁶ <https://www.radviliskiokrastas.lt/medikams-radviliskio-krasto-redakcijos-dovana/?fbclid=IwAR1NWJmVIm8bzyDRsmEE9VO7IQRN1WdwrC3ItrXYQ7paULJpBxOgRHUQ5rQ>

⁷ <https://www.facebook.com/gediminas.lipnevicius/posts/1408145029392058>

2020 m. gegužės 6 ir 8 dienomis, laikytina, kad prenumerata buvo padovanota (siektą padovanoti) jau prasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui ir tai buvo G. Lipnevičiaus inicijuota akcija.

38. Peržiūrėjus savaitraščio „Radviliškio krašto“ interneto svetainėje paskelbtus straipsnius⁸ apie prenumeratos dovanojimą nustatyta, kad kiekviename iš straipsnių yra nurodoma, jog G. Lipnevičiaus ir V. Aleknienės iniciatyva buvo siūloma Radviliškio savivaldybės tarybos nariams, merui, vicemerui ir administracijos direktorei atsisakyti atlyginimo ir lėšas skirti medikams, socialiniams darbuotojams bei socialiai remtiniems žmonėms. Tuomet straipsniuose šie asmenys kritikuojami už atsisakymą prisidėti prie iniciatyvos ir padėti pirmiau minėtoms žmonių grupėms. Pabrėžiama, kad G. Lipnevičius ir V. Aleknienė įvykdė iniciatyvą ir skyrė lėšas medikams, kurios buvo panaudotos savaitraščio prenumeratai dovanoti. Straipsnių dalyje, kurių paantraštė „Ketvirčio atlyginimas – savaitraščio prenumeratos dovanai“ nurodoma: *„Nepartiniai Tarybos nariai nusprendė skirti visą Tarybos nario atlygį už sausį, vasarį ir kovą VŠĮ „Radviliškio rajono paramos centras“, leidžiančiam savaitraštį „Radviliškio kraštas“. Redakcijos kolektyvas vienbalsiai nusprendė gautas lėšas panaudoti dovanojant savaitraščio prenumeratas Radviliškio miesto ir rajono medikams bei socialiniams darbuotojams.“*

39. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad VŠĮ Radviliškio rajono paramos centro, kuris leidžia savaitraštį „Radviliškio kraštas“, direktorius yra Gediminas Lipnevičius⁹.

40. Remiantis VŠĮ Radviliškio ligoninės direktoriaus pateiktu G. Lipnevičiaus el. laišku, matoma, kad dar prieš tiesiogiai kreipiantis savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijai į VŠĮ Radviliškio ligoninės direktorių dėl savaitraščio prenumeratos dovanos, 2020 m. balandžio 29 d. pats kandidatas siūlė piniginę paramą medikams ir savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos darbuotojų siūlomą vieno mėnesio savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratą. Be to, redakcijos laiške VŠĮ Radviliškio ligoninei taip pat akcentuojamas G. Lipnevičiaus indėlis.

41. Todėl savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratos dovanojimas laikytinas rinkėjų papirkimu.

Dėl „Kavos popietės“ susitikimų

42. Tyrimo metu taip pat atkreiptas dėmesys į Radviliškio krašto bendruomenei organizuojamus „Kavos popietės“ susitikimus. Įprastai „Kavos popietės“ susitikimų metu vykstančią diskusiją su svečiu vedė Radviliškio krašto bendruomenės pirmininkas G. Lipnevičius.

43. Peržiūrėti politinės kampanijos laikotarpiu ir 6 mėnesius prieš 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus savaitraščio „Radviliškio kraštas“ interneto svetainėje publikuoti straipsniai apie „Kavos popietės“ susitikimus:

⁸ <https://www.radviliskiokraštas.lt/ligonines-direktorius-atsisake-priimti-savaitrascio-redakcijos-dovana-darbuotojams/?fbclid=IwAR3OvWv4wKl29pRPNHUmWeIDiOYQbJSjyQLqa92GHfW7ODUiN-ebSNBR6Tg>
<https://www.radviliskiokraštas.lt/socialiniams-darbuotojams-ir-klientams-pagaileta-laikrasciu/>

⁹ https://www.vrk.lt/2020-sei/kandidatai?srcUrl=/rinkimai/1104/rnk1424/kandidatai/lrsKandidatasInteresai_rkndId-2415845.html

Straipsnio data	Straipsnio pavadinimas	G. Lipnevičius paminėtas
2020-09-21	„Prisiminimų kavos popietė“ ¹⁰	Yra tik skelbimas apie organizuojamą popietę
2020-09-07	Kavos popietėje – diskusija apie cukrinį diabetą, tuberkuliozę bei erkes ¹¹	4 kartus
2020-08-31	Bendruomenės popietėje – apie nedarbą bei įsidarbinimo galimybes ¹²	4 kartus
2020-08-17	Susitikime su daugiabučių namų administratoriais užduota daug radviliškiams aktualių klausimų ¹³	4 kartus
2020-08-05	„Kavos popietėje“ – susitikimas su gydytojais ¹⁴	1 kartą
2020-07-20	„Kavos popietėje“ kalbėta apie širdies kraujagyslių ligas ¹⁵	3 kartus
2020-07-08	Bendruomenės „Kavos popietėje“ – apie depresiją, jos atsiradimo priežastis ir gydymo būdus ¹⁶	3 kartus
2020-07-02	Bendruomenės popietėje – pokalbis su gydytoja E. Petraitiene apie išgyventą karantiną ¹⁷	3 kartus
2020-06-17	Nepartiniai Tarybos nariai atsiskaitė savo rinkėjams ¹⁸	14 kartų
2020-06-03	Bendruomenės aktyvas rinkosi į popietę ¹⁹	5 kartus
2020-03-17	Popietės viešnia – žurnalistė Rūta Janutienė ²⁰	4 kartus
2020-03-10	Apie žodžio laisvę, partijų įvairovę ir lietuvišką mentalitetą ²¹	9 kartus
2020-03-05	Bendruomenės popietėje – apie Užgavėnių tradicijas bei blynų įvairovę ²²	4 kartus
2020-02-10	Bendruomenės popietėje – geros nuotaikos pliūpsnis ²³	2 kartus
2020-02-06	Bendruomenės popietėje garavo cepelinai, skambėjo muzika ir dainos ²⁴	4 kartus
2020-01-27	Bendruomenės popietėje – apie padidėjusias pensijas, šventes, mediciną, savaitraščio pokyčius ²⁵	9 kartus
2020-01-20	Bendruomenės popietėje paminėta Laisvės gynėjų diena ²⁶	6 kartus
2020-01-10	Bendruomenės popietėje išrinktas himnas, aptartos rajono aktualijos ²⁷	13 kartų

¹⁰ <https://www.facebook.com/radviliskiokrastas.lt/photos/a.990732494295727/3502645236437761/>

¹¹ <https://www.radviliskiokrastas.lt/kavos-popietėje-diskusija-apie-cukrini-diabetą-tuberkuliozę-bei-erkes/>

¹² <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-apie-nedarbą-bei-įsidarbinimo-galimybes/>

¹³ <https://www.radviliskiokrastas.lt/susitikime-su-daugiabučių-namų-administratoriais-užduota-daug-radviliskiokrams-aktualių-klausimų/>

¹⁴ <https://www.radviliskiokrastas.lt/kavos-popietėje-susitikimas-su-gydytojais/>

¹⁵ <https://www.radviliskiokrastas.lt/kavos-popietėje-kalbėta-apie-širdies-kraujagyslių-ligas/>

¹⁶ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-kavos-popietėje-apie-depresiją-jos-atiradimo-priežastis-ir-gydymo-būdus/>

¹⁷ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-pokalbis-su-gydytoja-e-petraitiene-apie-isgyventą-karantiną/>

¹⁸ <https://www.radviliskiokrastas.lt/nepartiniai-tarybos-nariai-atsiskaitė-savo-rinkejams/>

¹⁹ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-aktyvas-rinkosi-į-popietę/>

²⁰ <https://www.radviliskiokrastas.lt/popietės-viešnia-žurnalistė-rūta-janutienė/>

²¹ <https://www.radviliskiokrastas.lt/apie-žodžio-laisvę-partijų-įvairovę-ir-lietuvišką-mentalitetą/>

²² <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-apie-ūžgavėnių-tradicijas-bei-blynų-įvairovę/>

²³ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-geros-nuotaikos-pliūpsnis/>

²⁴ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-garavo-cepelinai-skambėjo-muzika-ir-dainos/>

<https://www.radviliskiokrastas.lt/isrinktas-radviliskio-krasto-bendruomenės-baisogalos-skyriaus-vadovė/>

²⁵ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-apie-padidėjusias-pensijas-sventes-mediciną-savaitraščio-pokyčius/>

²⁶ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenės-popietėje-paminėta-laisvės-gynejų-diena/>

Straipsnio data	Straipsnio pavadinimas	G. Lipnevičius paminėtas
2019-12-13	Bendruomenės popietėje – apie psichikos ligas ²⁸	5 kartus
2019-11-25	Bendruomenės popietėje svečiavosi Amerikos lietuvė E. Vaišniene ²⁹	3 kartus
2019-11-04	Aktorė Inga Norkutė: „Už mus gražias ir juos raguotus“ ³⁰	3 kartus
2019-10-28	Popietėje bendruomenės nariai aptarė rajono problemas ³¹	Minimas 15 kartų
2019-10-18	Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė: „Politika turi būti morali“ ³²	Minimas 8 kartus
2019-10-04	Popietėje: apie gaisrus, jų priežastis bei ugniagesio profesiją ³³	Minimas 1 kartą

44. Nustatyta, kad politinės kampanijos laikotarpiu „Kavos popietės“ susitikimai buvo organizuoti panašiu dažnumu, kaip ir prieš prasidedant politinės kampanijos laikotarpiui. Straipsniuose apie pirmiau minėtus susitikimus nagrinėjamu laikotarpiu G. Lipnevičius minimas 2–15 kartų (politinės kampanijos laikotarpiu 1–14 kartų, arba vidutiniškai 4,56 karto, iki politinės kampanijos 1–15 kartų, arba vidutiniškai 6,14 karto). Įprastai straipsniai iliustruoti bendra susitikimų dalyvių nuotrauka arba nuotrauka, kurioje matomas G. Lipnevičius su „Kavos popietės“ susitikimo svečiu, susitikime dalyvavę bendruomenės nariai.

45. Kadangi politinės kampanijos laikotarpiu „Kavos popietės“ susitikimai vyko įprastiniu ar net retesniu nei įprastiniu dažnumu, straipsniuose apie šiuos susitikimus kandidato vardas ir pavardė nėra minimi dažniau nei prieš politinės kampanijos laikotarpį, todėl laikytina, kad susitikimai yra įprasta bendruomenės veikla, o apie šiuos susitikimus skelbiamuose straipsniuose aprašoma įprastinė G. Lipnevičiaus, kaip Radviliškio krašto bendruomenės pirmininko, veikla.

Dėl Radviliškio–Tytuvėnų rinkimų apygardos Nr. 44 komisijos priimto sprendimo

46. 2020 m. spalio 7 d. Reklamos gaudyklėje gautas pranešimas (reg. Nr. 1-4492(7.9)) dėl nepažymėtos politinės reklamos pirmiau minėtame savaitraštyje ir šio savaitraščio interneto svetainėje. Pranešėjas nurodė: „Portale *www.radviliskiokrastas.lt*, to paties pavadinimo laikraštyje bei feisbuko paskyroje nuolat skelbiami straipsniai be politinės reklamos žymos, liaupsinantys kandidatą Gediminą Lipnevičių. Portalas, kaip ir laikraštis, priklauso pačiam kandidatui G. Lipnevičiui“. Pateiktos nuorodos į tris straipsnius.

47. 2020 m. spalio 11 d. gautas panašaus turinio pranešimas (reg. Nr. 1-4645(7.9)), kuriame nurodyta: „teikiu skundą dėl straipsnio „Tarybos nariui įsikišus sutaupyta beveik milijonas“, kuris publikuotas laikraštyje "Radviliškio kraštas" numeryje Nr.41 pirmajame puslapyje

²⁷ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenes-popieteje-isrinktas-himnas-aptartos-rajono-aktualijos/>

²⁸ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenes-popieteje-apie-psichikos-ligas/>

²⁹ <https://www.radviliskiokrastas.lt/bendruomenes-popieteje-sveciavosi-amerikos-lietuve-e-vaisniene/>

³⁰ <https://www.radviliskiokrastas.lt/aktore-inga-norkute-uz-mus-grazias-ir-juos-raguotus/>

³¹ <https://www.radviliskiokrastas.lt/popieteje-bendruomenes-nariai-aptare-rajono-problemas/>

³² <https://www.radviliskiokrastas.lt/seimo-pirmininko-pirmoji-pavaduotoja-r-baskiene-politika-turi-buti-morali/>

³³ <https://www.radviliskiokrastas.lt/popieteje-apie-gaisrus-ju-priezastis-bei-ugniagesio-profesija/>

spalio 8 dieną. Minėtame straipsnyje netiesiogiai yra reklamuojamas Gediminas Lipnevičius, kuris yra įstaigos, leidžiančios laikraštį, direktorius ir kandidatuoja į Seimą Radviliškio - Tytuvėnų rinkimų apygardoje Nr.44. (...) šis straipsnis, kuriame perdėtai išaukštinamas Tarybos nario G.Lipnevičiaus, kandidato į Seimą vaidmuo, ir kurio nuotrauka yra antrajame laikraščio puslapyje, likus vos dviems dienoms iki rinkimų, laikytinas politine reklama, kuri nebuvo pažymėta įstatymų nustatyta tvarka“.

48. Abu pranešimai perduoti tirti Radviliškio–Tytuvėnų apygardos Nr. 44 rinkimų komisijai (toliau – apygardos komisija).

49. 2020 m. spalio 22 d. apygardos komisija pateikė VRK 2020 m. spalio 21 d. apygardos komisijos posėdžio protokolą Nr. P-7 (reg. Nr. 1-4974(7.9). Protokole nurodyta, kad politinės reklamos stebėsenos grupė (toliau – grupė) ištyrė gautus pranešimus ir 2020 m. spalio 21 d. posėdžio metu apygardos komisija patvirtino grupės pasiūlytas išvadas:

49.1. pripažinti paslėpta politine reklama straipsnį „Tarybos nariui įsikišus sutaupyta beveik milijonas“, kuris publikuotas savaitraščio „Radviliškio kraštas“ numeryje Nr. 41 2020 m. spalio 8 d.;

49.2. pripažinti paslėpta politine reklama 2020 m. spalio 7 d. Reklamos gaudyklėje gautame pranešime minimus straipsnius („Palinko kryžius šalia kelio“, „Mero ir seimūnų pažadus nupūtė vėjas...“, „Atsinaujinusios bažnyčios džiugina parapijiečius“), kurie buvo publikuoti www.radviliskiokraštas.lt, to paties pavadinimo savaitraštyje bei „Facebook“ paskyroje be politinės reklamos žymos.

50. Dėl šių apygardos komisijos sprendimų skundų VRK negavo.

51. Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad *politinės kampanijos laikotarpiu viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 30 dienų iki rinkimų ar referendumo. Viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų pateiktus politinės reklamos įkainius ir sąlygas Vyriausioji rinkimų komisija nedelsdama paskelbia savo interneto svetainėje. Paskelbti politinės kampanijos laikotarpiu taikytini politinės reklamos įkainiai ir sąlygos negali būti teikiami, keičiami prasidėjus politinei kampanijai. Ne vėliau kaip iki politinės kampanijos laikotarpio pradžios politinei reklamai taikytini įkainiai ir sąlygos gali būti pakeisti su Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimu. Vyriausioji rinkimų komisija įkainius ir sąlygas nedelsdama paskelbia savo interneto svetainėje.*

52. 2020 m. gruodžio 4 d. VRK išsiuntė papildomą paklausimą (reg. Nr. 2-2025(7.9), kuriuo buvo pasiteirauta dėl 2020 m. liepos 3 d. Reklamos gaudyklėje gautame pranešime (reg. Nr. 1-1598(7.9) minimų straipsnių ir straipsnių, kurie apygardos komisijos sprendimu buvo pripažinti politine reklama, kainų politinės reklamos įkainiais.

53. 2021 m. sausio 7 d. gautame savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijos atsakyme (reg. Nr. 1-29(7.9) nurodoma, kad straipsniai būtų kainavę atskirai politinės reklamos įkainiais:

Laikraščio data numeris	Straipsnio pavadinimas	Kaina, Eur
2020 m. birželio 25 d. Nr. 26	„Radviliškio rajono paramos centro labdara – Vadaktų kaimo gyventojams“	54,13
2020 m. birželio 25 d. Nr. 26	„Radviliškio rajono paramos centro labdara keliavo Ilguočių kaimo gyventojams“	52,18
2020 m. birželio 25 d. Nr. 26	„Radviliškio rajono paramos centro labdara“ – Niauduvos gyventojams“	95,87
2020 m. birželio 25 d. Nr. 26	„Brangiai rekonstruotame parke telkšos dumblina „myžalkė“	267,59
2020 m. rugsėjo 17 d. Nr. 38	„Palinko kryžius šalia kelio“	151,20
2020 m. rugsėjo 24 d. Nr. 39	„Mero ir seimūnų pažadus nupūtė vėjas...“	240,76
2020 m. spalio 1 d. Nr. 40	„Atsinaujinusios bažnyčios džiugina parapijiečius“	233,73
2020 m. spalio 8 d. Nr. 41	„Tarybos nariui įsikišus sutaupytas beveik milijonas“	186,03
Iš viso		1 281,49

54. Įstatymo 14 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyti didžiausi leistini politinės kampanijos išlaidų dydžiai (toliau – išlaidų limitai), 4 dalyje numatytos teisėtos politinės kampanijos išlaidos, o 6 dalyje numatyta, kad kiekvieno politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos išlaidų dydis negali viršyti išlaidų limitu.

55. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 1 punktą, *politinės kampanijos išlaidomis pripažįstamos politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu.*

56. Nors dovanų teikimas rinkėjams yra draudžiama veikla, draudimo nesilaikantis kandidatas G. Lipnevičius propagavo save, teikdamas labdarą ir savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratą potencialiems rinkėjams, todėl šios išlaidos laikytinos jo politinės kampanijos išlaidomis. Priešingu atveju, jeigu politinės kampanijos išlaidų limitas būtų taikomas tik teisėtoms politinės kampanijos išlaidoms, būtų pažeistas politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumas, o draudimo pirkti rinkėjų balsus nesilaikantis kandidatas įgytų pranašumą.

57. Savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcija savo išlaidas prenumeratai dovanoti vertina 46,80 Eur, kadangi buvo padovanota 120 vienetų laikraščių, o 1 laikraščio vieneto kaina yra 0,39 Eur. Taigi, bendros išlaidos yra ne mažesnės nei 46,80 Eur, jos laikytinos kandidato 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis.

58. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 10 dalį, politinės kampanijos finansavimo ataskaita – *dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą) bei turėtas išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes).*

59. Įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad *visos politinės kampanijos pajamos ir politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės*

kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje. To paties straipsnio 7 dalyje numatyta, kad Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje, vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

60. Pagal Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto VRK 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-51) 30 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildo dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje. Pagal to paties aprašo 58 punktą, Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildo žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintas politinės kampanijas pajamas ar išlaidas.*

61. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – Kodeksas) 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *rinkimų įstatymuose ar Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytos rinkimų ar referendumo agitacijos tvarkos pažeidimas, išskyrus šio straipsnio 3, 4, 5 dalyse numatytus pažeidimus, užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų, rinkimų komisijų ar referendumo komisijų nariams, kitiems atsakingiems asmenims, taip pat rinkimų ar referendumo stebėtojams – nuo dviejų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimt eurų ir politinės kampanijos dalyviams ar politinių partijų, kurios yra politinės kampanijos dalyvės, pirmininkams – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio penkiasdešimt eurų.*

62. Pagal Kodekso 92 straipsnio 2 dalį, *Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme, rinkimų įstatymuose ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytų politinės reklamos skleidimo reikalavimų nesilaikymas užtraukia baudą viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų vadovams arba kitiems už viešosios informacijos skleidimą ar visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.*

63. Kodekso 589 straipsnio 4 punkte nustatyta, kad *dėl šio kodekso 85 ir 93 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų, administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo pirmininkas ir šios komisijos nariai ar Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai.*

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad Gediminas Lipnevičius, 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu teikdamas labdarą Radviliškio rajono gyventojams per savo vadovaujamą VšĮ Radviliškio rajono paramos centrą ir dovanodamas savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratą medicinos įstaigų darbuotojams bei klientams, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo:

- 1.1. 5¹ straipsnio 1 dalį, draudžiančią pirkti rinkėjų balsus;
- 1.2. 50 straipsnio 2 dalį dėl rinkimų agitacijos formų, neatitinkančių sąžiningų ir garbingų rinkimų.

2. Pripažinti Gedimino Lipnevičiaus 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politine reklama 2020 m. birželio 25 – liepos 1 d. Nr. 26(299) savaitraštyje „Radviliškio kraštas“ išspausdintus straipsnius:

- 2.1. „Brangiai rekonstruotame parke telkšos dumblina „myžalkė“?;
- 2.2. „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Niauduvos gyventojams“;
- 2.3. „Radviliškio rajono paramos centro labdara keliavo Ilguočių kaimo gyventojams“;
- 2.4. „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Vadaktų kaimo gyventojams“.

3. Pripažinti 2 punkte nurodytus straipsnius paslėpta politine reklama.

4. Pripažinti, kad savaitraštis „Radviliškio kraštas“ pažeidė Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15 straipsnio 1 dalį, skleisdamas 2 punkte nurodytą paslėptą politinę reklamą.

5. Pripažinti Gedimino Lipnevičiaus 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo politinės kampanijos išlaidomis:

5.1. 2 punkte nurodytų straipsnių kainą politinės reklamos įkainiais:

5.1.1. „Brangiai rekonstruotame parke telkšos dumblina „myžalkė“? – 267,59 Eur;

5.1.2. „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Niauduvos gyventojams“ – 95,87 Eur;

5.1.3. „Radviliškio rajono paramos centro labdara keliavo Ilguočių kaimo gyventojams“ – 52,18 Eur;

5.1.4. „Radviliškio rajono paramos centro labdara – Vadaktų kaimo gyventojams“ – 54,13 Eur.

5.2. Radviliškio–Tytuvėnų rinkimų apygardos Nr. 44 rinkimų komisijos politine reklama pripažintų straipsnių kainą politinės reklamos įkainiais:

5.2.1. „Palinko kryžius šalia kelio“ (2020 m. rugsėjo 23 d., savaitraščio „Radviliškio kraštas“ svetainė) – 151,20 Eur;

5.2.2. „Mero ir seimūnų pažadus nupūtė vėjas...“ (2020 m. rugsėjo 28 d. savaitraščio „Radviliškio kraštas“ svetainė) – 240,76 Eur;

5.2.3. „Atsinaujinusios bažnyčios džiugina parapijiečius“ (2020 m. spalio 2 d. savaitraščio „Radviliškio kraštas“ svetainė) – 233,73 Eur;

5.2.4. „Tarybos nariui įsikišus sutaupyta beveik milijonas“ (2020 m. spalio 8 d. savaitraštis „Radviliškio kraštas“) – 186,03 Eur;

5.3. su savaitraščio „Radviliškio kraštas“ prenumeratos dovanojimu susijusias išlaidas – 46,80 Eur.

6. Paskelbti Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje apie nustatytą rinkėjų papirkimo faktą.

7. Paveisti Vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui papildyti Gedimino Lipnevičiaus 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį 5 punkte nurodytomis išlaidomis –1 328,29 Eur.

8. Taikyti administracinę atsakomybę Gediminui Lipnevičiui pagal Administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 1 dalį ir savaitraščio „Radviliškio kraštas“ redakcijai pagal 92 straipsnio 2 dalį.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja

Viktorija Misėkaitė